

Силабус курсу Оцінка впливу на довкілля

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітня програма «Екологічна безпека та охорона
навколишнього природного середовища»

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к. е. н., ст. викл. **Бицюра Леонід Олексійович**

Контактна інформація

ternopil.lb@gmail.com, +380677985557

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів умінь та навиків для застосування нормативно-правових й організаційно-розпорядчих засад оцінки впливу на довкілля, що спрямовані на запобігання, уникнення, зменшення/пом'якшення, усунення, обмеження, а також моніторингу можливого шкідливого впливу на довкілля; забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання й відтворення середовища під час прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля; процедур врахування публічних та приватних інтересів; формування у студентів наукового світогляду та здатності до екологічного мислення.

Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» студенти повинні знати:

- нормативно-правову базу застосування оцінки впливу на довкілля;
- теоретичні засади розмежування факторів впливу на середовище та природні ресурси;
- практичні аспекти застосування п економічних аспектів взаємодії суспільства і природи;
- сучасні методи виявлення негативного впливу господарської діяльності на довкілля;
- методи проведення екологічних досліджень та організації природоохоронної діяльності.
- особливості екологічної діяльності на підприємстві;
- засади державного управління в сфері екології та екологічної безпеки.

В результаті вивчення дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» студенти повинні вміти:

- аналізувати наявні потреби соціально-економічного розвитку на локальному рівні, на рівні регіону та країни, та можливості екосистем;
- визначати та оцінювати можливі ризики для середовища в конкретній ситуації;
- аналізувати міжнародний досвід в сфері екологічної оцінки господарської діяльності;
- вести аргументовану дискусію з питань природозбереження на різних рівнях;
- користуватися інформаційними ресурсами та джерелами інформації природоохоронного характеру;

- складати офіційні запити стосовно отримання екологічної інформації;
- на основі проведеного аналізу складати програму зменшення екологічних ризиків або їх унеможливлення в конкретних еколого-економічних ситуаціях.

В результаті вивчення дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» студенти повинні вміти:

- аналізувати наявні потреби соціально-економічного розвитку на локальному рівні, на рівні регіону та країни, та можливості екосистем;
- визначати та оцінювати можливі ризики для середовища в конкретній ситуації;
- аналізувати міжнародний досвід в сфері екологічної оцінки господарської діяльності;
- вести аргументовану дискусію з питань природозбереження на різних рівнях;
- користуватися інформаційними ресурсами та джерелами інформації природоохоронного характеру;
- складати офіційні запити стосовно отримання екологічної інформації;
- на основі проведеного аналізу складати програму зменшення екологічних ризиків або їх унеможливлення в конкретних еколого-економічних ситуаціях;

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання
4/2	Тема 1. Нормативно-правова основа процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) та її місце в екологічному законодавстві.	ознайомити з законодавчою основою застосування процедури оцінки впливу на довкілля та історією трансформації підходів у цій сфері.
4/2	Тема 2. Зміст та суб'єкти оцінки впливу на довкілля.	ознайомитися зі змістом процедури оцінки впливу на довкілля, основними учасниками процесів, пов'язаних з нею.
4/4	Тема 3. Сфера застосування процедур оцінки впливу на довкілля	ознайомитися зі сферою застосування законодавства про оцінку впливу на довкілля.
4/2	Тема 4. Процеси ОВД для забезпечення участі громадськості у прийнятті природо-орієнтованих рішень.	ознайомитися з засадами та загальними поняттями про вплив громадськості на діяльність, пов'язану із екологічною безпекою.
4/2	Тема 5. Повідомлення про планову діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.	ознайомитися з вимогами та порядком опрацювання інформації про діяльність, що підпадає під врегулювання законодавством про застосування оцінки впливу на довкілля.

4/4	Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля.	ознайомитися зі структурою та змістом звіту про оцінку впливу на довкілля.
4/2	Тема 7. Громадське обговорення у процесі оцінки впливу на довкілля.	ознайомитися з підходами та вимогами до застосування процедур громадського обговорення у сфері застосування оцінки впливу на довкілля.
4/2	Тема 8. Висновок з оцінки впливу на довкілля.	ознайомитися з підходами та вимогами до підготовки висновку з оцінки впливу на довкілля, зрозуміти поняття факторів впливу на довкілля та обґрунтованість провадження планової діяльності.
4/2	Тема 9. Оцінка транскордонного впливу на довкілля.	ознайомитися з принципами застосування процедури оцінки транскордонного впливу на довкілля.
4/4	Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.	ознайомитися з основними нормативними актами, що визначають відповідальність за порушення в сфері застосування процедури оцінки впливу на довкілля.

Літературні джерела

1. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (1991).
2. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (1998).
3. Директива 85/337/ЕЕС щодо оцінки впливу деяких державних і приватних проектів на навколишнє середовище (зі змінами).
4. Директива 2001/42/ЕС щодо оцінки впливу деяких планів та програм на навколишнє середовище (2001).
5. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (від 23.05.2017р.)
6. Закон України «Про екологічну експертизу» (від 09.02.95р.)
7. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (2011).
8. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (1991).
9. Постанова КМУ №247 від 30.12.2017. «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».
10. Постанова КМУ № 244 від 27.12.2017. «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля».
11. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля».
12. Постанова КМУ №557 «Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності» (2011).
13. Постанова КМУ № 548 «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації» (2011).

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 877 «Про затвердження Порядку прийняття рішення про здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля».

15. Постанова КМУ №1026 від 13 грудня 2017 року «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля».

16. Постанова КМУ №989 від 13 грудня 2017 року «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля».

17. Розпорядження КМУ №78 від 29.04.2015 « Про схвалення розроблених Міністерством екології та природних ресурсів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС».

18. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд» (2003).

19. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд» (2003).

20. Волошина Н.О., Волошин О.Г. Оцінка впливу на довкілля: навчально-методичний посібник / Н.О. Волошина., Волошин О.Г. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. – 150 с.

21. Оцінка впливу на довкілля: практикум навчальний посібник для бакалаврів напряму підготовки 101 Екологія. Електронний оптичний диск (CD-ROM).

22. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. навч. посіб. – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2021. – 152 с.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (за КПЗ, тренінг)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Опитування (тестування) на заняттях: 4 теми по 5 балів – мах 20 балів. 2. Письмова робота – мах 80 балів.	1. Опитування (тестування) на заняттях: 6 тем по 5 балів – мах 30 балів. 2. Письмова робота – мах 70 балів.	1. Підготовка КПЗ – мах 40 балів. 2. Захист КПЗ – мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – мах 20 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – мах 20 балів. 2. Теоретичні питання (1) – мах 20 балів. 3. Практичні завдання (2) – мах 60 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	дуже добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом